

II Semester B.Com. Examination, May 2016
(CBCS) (2014-15 and Onwards) (F + R)
LANGUAGE SANSKRIT – II

Harshacharitham, Grammar and Translation

Time : 3 Hours

Max. Marks : 70

Instructions : 1) Answer in **Sanskrit, Kannada or English.**

2) Answer Q. I and VI in **Sanskrit** only.

I. समीचीनं उत्तरं चिनुत :

(10×1=10)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer :

1) हर्षचरितस्य कर्ता कः ?

अ) कालिदासः   आ) बाणः   इ) दण्डिन्   ई) भामहः

2) हर्षः कस्य देशस्य राजा ?

अ) मगधः   आ) काशी   इ) उज्जयिनी   ई) स्थाण्वीश्वरः

3) बाणस्य पितृव्यपुत्राः कति ?

अ) 3   आ) 4   इ) 2   ई) 5

4) बाणस्य पिता कः ?

अ) चित्रभानुः   आ) भूषणभट्टः   इ) हर्षः   ई) राज्यवर्धनः

5) सुदृष्टिः कः ?

अ) गीत गायकः   आ) नायकः   इ) पुस्तक वाचकः   ई) ग्रन्थपालकः

6) पुरुरवस्य पुत्रः कः ?

अ) आयुः   आ) नहुषः   इ) रामः   ई) मान्धाता

7) कः पवमान पुराणं पपाठ ?

अ) बाणः   आ) श्यामलः   इ) सुदृष्टिः   ई) गणपतिः

P.T.O.

8) अतिव्यसनादे काकी कः विपिने विललाप ?

अ) रामः   आ) शन्तनुः   इ) नलः   ई) नृगः

9) श्रीकण्ठदेशस्य राजधानी का ?

अ) हस्तिनावतिः   आ) अमरावतिः   इ) स्थाण्वीश्वरः   ई) इन्द्रप्रस्थः

10) चण्डीशतकं किं प्रकारकं काव्यम् ?

अ) महाकाव्यं   आ) स्तोत्र काव्यं   इ) नाटकम्   ई) गद्यम्

II. द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिखत :

(2×10=20)

ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ :

Answer any two questions :

1) बाण भट्टस्य जीवन, देश, काल, कृतयः ।

ಬಾಣ ಭಟ್ಟನ ಜೀವನ, ದೇಶ, ಕಾಲ ಹಾಗೂ ಕೃತಿಗಳು.

Life, place, date and works of BanaBhatta.

2) शरद् ऋतु वर्णनं ।

ಶರದ್ ಋತು ವರ್ಣನೆ.

Description of Sharad season.

3) श्रीकण्ठ देश वर्णनम् ।

ಶ್ರೀಕಂಠ ದೇಶ ವರ್ಣನೆ.

The description of Sreekanta desha.

III. एतत् गद्य भागम् कन्नडभाषायां आंग्लभाषाया वा अनुवादत :

(1×12=12)

ಈ ಗದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate the prose passage into **Kannada** or **English** :

प्रीय माणेन च मनस्य सर्वास्तान्पर्यपृच्छत्-कच्चिदेतावतो दिवसान्सुखिनो यूयम् । अप्रत्यूहा वा सम्यक्करण परितोषित द्विजचक्रा क्रातवीं क्रियते क्रिया । यथावद विकलमन्त्र भाञ्जि भुञ्जते वा हवीषि हृतभुजः । यथाकालमधीयते वा क्टवः । प्रतिदिनमविच्छन्नो वा वेदाभ्यासः ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OR

सुमहानकालो नः शुश्रूषमाणानाम् । आयस्कान्तमणय इव लोहानि नीरस निष्टुराणि
क्षुल्लकानामप्याकर्षन्ति मनांसि महतां गुणाः, किमुत स्वभावसरसमृदूनीतरेषाम् । कस्य न द्वितीय
महाभारते भवेदस्य चरिते कुतूहलम् । आचष्टां भवान् । भवतु भार्गवोऽयं वंशाः शुचिनानेन राजर्षि
चरितश्रवणेन सुतरां शुचितरः इत्येवमभिधाय तूष्णीमभूत् ।

IV. द्वयोः वाक्ययोः ससन्दर्भं विवृणुत : (2×4=8)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸಂದರ್ಭಸಹಿತ ವಿವರಿಸಿ :

Explain with reference to context **any two** sentences :

- 1) कस्य मनश्चरितं च महात्मनां श्रोतुम् ।
- 2) नहुषः परकलत्राभिलाषी महाभुजङ्ग आसीत् ।
- 3) कथमपि सा क्षपा क्षयमगच्छत् ।
- 4) यदि कुतूहलं वः सज्जा वयम् ।

V. द्वयोः लघुटिप्पणीं लिखत : (2×2¹/₂=5)

ಎರಡನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

- 1) कथा-आख्यायिका ।
- 2) सुबन्धोः वासवदत्ता ।
- 3) सुदृष्टेः पुराण वचनम् ।
- 4) स्थाण्वीश्वर वर्णनम् ।

VI. संस्कृत भाषया उत्तराणि लिखत :

a) पञ्चानां समासानां विग्रह वाक्यं कृत्वा समास नाम लिखत : (5×1=5)

ಐದು ಸಮಾಸಗಳಿಗೆ ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಬರೆದು ಸಮಾಸದ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ :

Dissolve **any five** compounds and name the samasa :

- 1) अधर्मः
- 2) चक्रपाणिः
- 3) मेघश्यामः

4) देवालयः

5) कलानिपुणः

6) कृष्णा जुनौ

7) यथाज्ञानम्

8) सप्तपदी ।

b) द्वयोः वाक्ययोः प्रयोगं परिवर्तयत :

(2x2¹/₂=5)

ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಬದಲಾಯಿಸಿ :

Change the voice (any two) :

1) सः शालां गच्छति ।

2) तेन जलं पीयते ।

3) रामः कार्यं करोति ।

VII. ಕನ್ನಡಭಾಷಯಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷಯಾ ವಾ ಅನುವಾದತ :

ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ಆಂಗ್ಲಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate into **Kannada** or **English** :

पुरा धारा नगरे भोजो नाम संस्कृत भाषप्रियः भूपतिः आसीत् । तस्य आस्थाने बहवः विद्वांसः कवयः च आसन् । भोजः स्वयं पण्डितः काव्यज्ञः कविः य अभूत् । चम्पूरामायणं नाम मनोज्ञं काव्यं तेनेव प्रणीतम् । तस्य सभायां कालिदासादयः बहवः कवयः व्यराजन्त ।

The description of Sreekantha desha

III. ಪುರಾ ಧಾರಾ ನಗರೇ ಭೂಜೋ ನಾಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಪ್ರಿಯಃ ಭೂಪತಿಃ ಆಸೀತ್ :

(2=1x2)

ಪುರಾ ಧಾರಾ ನಗರೇ ಭೂಜೋ ನಾಮ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷಪ್ರಿಯಃ ಭೂಪತಿಃ ಆಸೀತ್ । ತಸ್ಯ ಆಸ್ಥಾನೇ ಬಹವಃ ವಿದ್ವಾಂಸಃ ಕವಯಃ ಚ ಆಸನ್ । ಭೂಜಃ ಸ್ವಯಂ ಪಣ್ಡಿತಃ ಕಾವ್ಯಜ್ಞಃ ಕವಿಃ ಯ ಅಭೂತ್ । ಚಂಪೂರಾಮಾಯಣಂ ನಾಮ ಮನೋಜ್ಞಂ ಕಾವ್ಯಂ ತೇನೇವ ಪ್ರಣೀತಮ್ । ತಸ್ಯ ಸಭಾಭಾಗ್ಯಾಂ ಕಾಲಿದಾಸಾದಯಃ ಬಹವಃ ಕವಯಃ ವ್ಯರಾಜನ್ತಃ ।

ಅಥವಾ/ಅಥವಾ/OH

ಭೂಪತಿಃ

ಮನೋಜ್ಞಃ